

Program rozvojového vzdelávania a verejnej informovanosti

Program podporuje integráciu rozvojovej problematiky do učebných plánov a osnov na jednotlivých stupňoch slovenských škôl. Program tiež slúži na zvyšovanie povedomia slovenskej laickej i odbornej verejnosti, médií a iných relevantných aktérov o dôležitosti a zmyslupnosti poskytovania rozvojovej pomoci, ako aj ich zainteresovanosti na danej problematike. Prostredníctvom tlačných a elektronických médií, internetu, tematických podujatí sú oslovované vybrané cieľové skupiny so zámerom formovať ich názory a transparentne informovať o poskytovaní rozvojovej pomoci SR. Program vychádza z Národnej stratégie pre globálne vzdelávanie na roky 2012 - 2016, ktorú schválila vláda SR 18.01.2012. Špecifikom programu je, že jeho aktivity sú určené cieľovým skupinám v SR a primárne sú implementované na Slovensku. Kľúčovými subjektmi pri implementácii sú MŠVVaŠ SR a členovia Platformy mimovládnych rozvojových organizácií (Platforma MVRO).

Čo je globálne (rozvojové) vzdelávanie?

Globálne vzdelávanie je vzdelávanie, ktoré otvára myseľ a oči ľudí voči

komplexnejšej realite sveta a prebúdza potrebu prispieť k väčšej spravodlivosti, rovnosti a ľudským právam pre všetkých. Globálne vzdelávanie zahŕňa rozvojové vzdelávanie, vzdelávanie o ľudských právach, o udržateľnom rozvoji, o mieri a prevencii konfliktov, interkultúrne a multikultúrne vzdelávanie, smerujúce ku globálnym dimenziám vzdelávania k občianstvu, definícia North South Centre Rady Európy.

Globálne vzdelávanie (GV)

je považované za súčasť oficiálnej rozvojovej spolupráce a je zaradené medzi základné formy poskytovania pomoci. GV zdôrazňuje globálny kontext vo vzdelávacom procese. Prostredníctvom neho dochádza k zvyšovaniu povedomia o globálnych témach, k rozvoju jeho kritického myslenia v týchto témach a k hlbšiemu porozumeniu oblastí a tém, ktoré sa týkajú celého sveta. GV motivuje ľudí k zodpovednosti a vychováva smerom k osvojeniu si hodnôt aktívneho globálneho občana. Globálne rozvojové vzdelávanie (GRV) je vzdelávací prístup, ktorý vedie k hlbšiemu porozumeniu rôznorodosti a nerovnosti vo svete, k príčinám ich existencie a možnostiam riešenia problémov s nimi spojených. Podnecuje všetkých zainteresovaných bez ohľadu na vek ku skúmaniu otázok ako napr. chudoba, a ich prepojenie s každodenným životom. Narúšaním stereotypov a podporou nezávislého samostatného myslenia sa snaží globálne rozvojové vzdelávanie pomôcť rozvíjať aj praktické zručnosti a prispieť k pozitívnym zmenám v lokálnom aj globálnom merítku.

Národná stratégia pre globálne vzdelávanie:

[Národná stratégia pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012 - 2016](#) [1]

Medzinárodné dokumenty

- Agenda 21
- Miléniové rozvojové ciele a Ciele trvaloudržateľného rozvoja OSN
- Európsky konsenzus o rozvoji (2005)
- Európsky konsenzus o rozvoji: príspevok k rozvojovému vzdelávaniu a zvyšovaniu informovanosti (2007)
- Maastrichtská Deklarácia globálneho vzdelávania (2002)

Národní aktéri realizácie Národnej stratégie globálneho vzdelávania

- Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky www.mzv.sk [2]
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky www.minedu.sk [3]
- Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu www.slovakaid.sk [4]
- Štátny pedagogický ústav www.statpedu.sk [5]
- Metodicko-pedagogické centrum www.mpc-edu.sk [6]
- Štátny inštitút odborného vzdelávania www.siov.sk [7]
- Štátna školská inšpekcia www.ssiba.sk [8]
- Školy a školské zariadenia
- Centrá ďalšieho vzdelávania
- Platforma mimovládnych rozvojových organizácií www.mvro.sk [9]
- Rada mládeže Slovenska www.mladez.sk [10]
- IUVENTA www.iuventa.sk [11]

Medzinárodné inštitúcie

- OSN (www.un.org [12])
- UNESCO (www.unesco.org [13])
- EÚ (www.europa.eu [14])
- Rada Európy – North South Centre (www.coe.int [15])
- GENE - Global Education Network Europe (www.gene.eu [16])

Hlavné témy globálneho vzdelávania

Globalizácia a vzájomná prepojenosť

je základnou témou a zároveň princípom globálneho vzdelávania. Jedná sa o uvedenie si prepojenosti rozvinutých a rozvojových krajín a ich vzájomné ovplyvňovanie. Témy: aspekty globalizácie, ekonomická globalizácia - svetový obchod, udržateľný rozvoj a migrácia

Globálne problémy a rozvojová spolupráca

základné témy, ktoré sa týkajú rozvojového vzdelávania ako dôležitej súčasti globálneho vzdelávania. Témy popisujú hlavné problémy súčasného sveta.

Témy: rozvojová spolupráca a humanitárna pomoc SR a EÚ, dobrovoľníctvo v rozvojovej spolupráci a humanitárnej pomoci, spravodlivý obchod a etické podnikanie, rozvoj, koncepcia rozvoja, princípy, ciele trvaloudržateľného rozvoja (SDGs), chudoba a nerovnosť,

zdravie: HIV/AIDS, podvýživa, konflikty vo svete: formy a metódy riešenia konfliktov

Multikulturalizmus

tematický celok, ktorý je východiskom pre multikultúrnu/interkultúrnu výchovu ako súčasť globálneho vzdelávania

Témy: stereotypy a predsudky, xenofóbia, rasizmus, intolerancia, kultúrna identita, kultúrne rozdiely, náboženské rozdiely

Životné prostredie s ohľadom na globálne aspekty

tento tematický celok je súčasťou environmentálnej výchovy, ktorá tvorí jeden z celkov globálneho vzdelávania.

Témy: zmena klímy, odpady, environmentálna migrácia, vzduch, voda, pôda, využívanie prírodných zdrojov, alternatívne zdroje energií

Ľudské práva

tematický celok, ktorý je východiskom k výchove k ľudským právam s cieľom ich ochrany a rešpektovania.

Témy: ľudské práva a občianske práva, práva dieťaťa, rodová rovnosť, demokracia a dobré vládnutie

URL adresa zdroja: <https://www.slovakaid.sk/sk/ako-pomahame/program-rozvojoveho-vzdelavania>

Odkazy

[1] [http://www.mzv.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_39D5F8CBBAFAE676C1257B390040012C_SK/\\$File/130325_Narodna_streteria_globalne_vzdelavanie_2012_2016.pdf](http://www.mzv.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_39D5F8CBBAFAE676C1257B390040012C_SK/$File/130325_Narodna_streteria_globalne_vzdelavanie_2012_2016.pdf)

[2] <http://www.mzv.sk>

[3] <http://www.minedu.sk>

[4] <http://www.slovakaid.sk>

[5] <http://www.statpedu.sk>

[6] <http://www.mpc-edu.sk>

[7] <http://www.siov.sk>

[8] <http://www.ssiba.sk>

[9] <http://www.mvro.sk>

[10] <http://www.mladez.sk>

- [11] <http://www.iuventa.sk>
- [12] <http://www.un.org>
- [13] <http://www.unesco.org>
- [14] <http://www.europa.eu>
- [15] <http://www.coe.int>
- [16] <http://www.gene.eu>